

Beleidsplan Stichting Dienen in Zuid | 2026 - 2030

Versie 11 maart 2026

Inleiding

Vanuit de stichting Pioniers in Zuid worden op diverse plekken in de provincie Limburg pioniersplekken gestart waar het goede nieuws van Jezus Christus wordt verspreid. Op de plekken waar we werken treffen we veel nood aan. Er is eenzaamheid, gebrokenheid, armoede. We verlangen er naar om aan deze nood tegemoet te komen via diaconale projecten. De stichting Dienen in Zuid heeft als doel het bevorderen van de leefbaarheid en de sociale cohesie in het algemeen, en het ondersteunen van kinderen, jongeren en gezinnen in moeilijke omstandigheden in het bijzonder. In dit beleidsplan leggen we uit hoe we dit vormgeven. We sluiten ons aan bij de Sociale Agenda Limburg waarin krachtige gemeenschappen worden gestimuleerd en een gebiedsgerichte wijken- en dorpenaanpak wordt gepromoot.¹

Profiel organisatie

De **missie** van de Stichting Dienen in Zuid: realiseren van plekken van hoop waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, zich kunnen ontwikkelen en zelf ook kunnen bijdragen aan de gemeenschap.

De **visie** van de Stichting: wij geloven dat buurten versterkt worden wanneer mensen in hun kracht komen te staan, perspectief zien voor hun eigen leven en vervolgens ook verantwoordelijkheid nemen voor de gemeenschap. Dat zullen we realiseren door het organiseren van ontmoetingsplekken waar activiteiten kunnen worden ontwikkeld die passen bij de visie.

Kernwaarden van de Stichting:

- (1) **Inclusiviteit.** In onze ontmoetingsplekken is iedereen welkom ongeacht afkomst, geloof, cultuur, leeftijd, gender, beperking, opleidingsniveau of sociaaleconomische positie.
- (2) **Verbinding.** We geloven in de kracht van verbinding. Waar mensen van verschillende culturen, geloof, leeftijd etc. elkaar ontmoeten, zullen ze verrijkt worden.
- (3) **Context-afhankelijkheid.** Elke plek is anders, en daarom zal elke ontmoetingsplek van Dienen in Zuid anders worden. Voor een project begint zal er een contextanalyse worden gemaakt die tweejaarlijks wordt bijgesteld. Op basis van de context worden activiteiten ontwikkeld die passen bij de situatie.
- (4) **Participatie.** Wij stimuleren dat iedereen een bijdrage levert aan de ontwikkeling van de buurt. We werken niet vóór de buurt, maar we werken mét de buurt.
- (5) **Samenwerking.** Onze ontmoetingsplekken zijn geen eilandjes, maar zijn ingebed in de omgeving. Er zal samenwerking gezocht worden met de overheid, eerstelijns hulpverlening, andere spelers in de wijk. Samen zijn we sterker!
- (6) **Transparantie.** Onze stichting werkt vanuit de inspiratie van Jezus Christus maar tijdens de activiteiten onder verantwoordelijkheid van de stichting Dienen in Zuid zal het geloof niet actief ter sprake worden gebracht. What you see is what you get. Wanneer mensen

¹ [Sociale Agenda Limburg | Provincie Limburg](#)

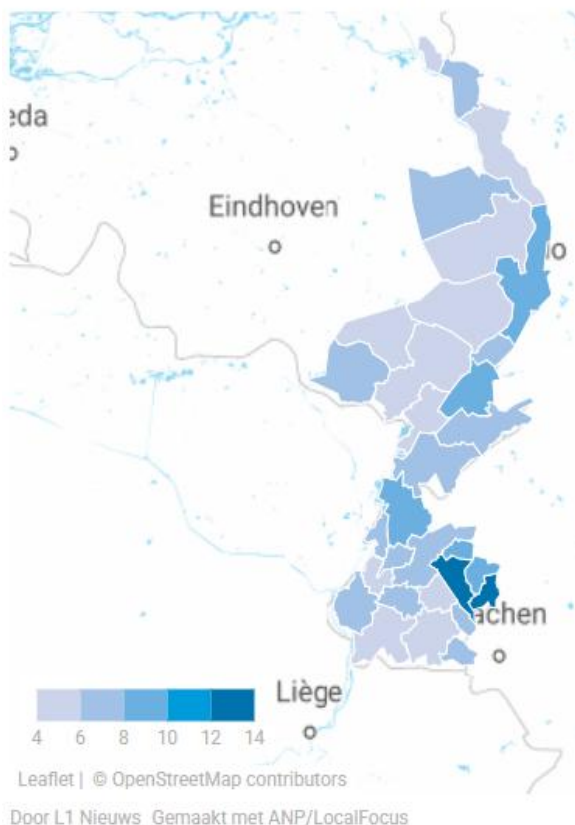
geïnteresseerd zijn in het christelijk geloof, zal worden doorverwezen naar participerende kerken.

Contextanalyse

Zoals in de kernwaarden is genoemd, zal er voor elke ontmoetingsplek een specifieke contextanalyse worden gemaakt. In dit beleidsplan volstaan we met een aantal **grote lijnen** die gelden voor heel Limburg. Binnen de provincie zoeken we liefst naar de gebieden die het meest kwetsbaar zijn om daar sociale projecten op te zetten.

- De **armoede** in Limburg is relatief groot. Volgens de Sociale Agenda Limburg leven er 30.000 mensen die onder het bestaansminimum zitten. Dit hangt ongetwijfeld samen met de **laaggeletterdheid**. In de provincie wonen zeker 106.000 volwassenen die moeite hebben met lezen, rekenen of het gebruiken van een computer of mobiele telefoon. Hierdoor vinden zij minder snel een baan of hebben zij juist moeite met het behouden van werk. Ook zijn laaggeletterden vaker eenzaam en lopen ze meer risico op schulden of problemen met hun gezondheid.
- De **werkloosheid** in Limburg is 3,7% (CBS, vierde kwartaal 2025) wat in lijn is met het gemiddelde in Nederland. Er zijn wel gebieden waar de werkloosheid en de armoede extreem zijn; zo hoort bijvoorbeeld Kerkrade bij de armste gemeenten in Nederland. De werkloosheid is verder toegenomen door het sluiten van VDM in Born en ook bij de grote werkgever Chemelot staan banen op de tocht.
- Hiermee hangt de **schuldenproblematiek** uiteraard samen. In het kaartje is te zien dat behoorlijk wat gemeenten blauw kleuren als het gaat om schulden. Om een voorbeeld te geven: in Heerlen heeft 13% van de huishoudens problematische schulden.
- In Limburg heerst een gevoel dat mensen **achtergesteld** zijn. Dit heeft voor een groot deel te maken met het mijnverleden. Toen in de jaren '70 de kolenmijnen gesloten werden, deed de overheid beloften om mensen te compenseren. Naar de beleving van de Limburgers is dit nooit gebeurd. Er heerst wantrouwen richting de overheid. Dit wordt onderstreept door het feit dat pas 50 jaar na het sluiten van de mijnen een fonds is opgericht om mijnbouwschade te vergoeden. Ter vergelijking: in Groningen bestond al zo'n schadefonds m.b.t. de gaswinning terwijl er nog gas gewonnen werd.

Problematische schulden in de Limburgse gemeenten

Daarnaast is de cultuur van Limburg behoorlijk anders dan de rest van Nederland naar

de beleving van de bewoners. Iedereen die niet uit de provincie komt is een ‘Hollander’, is ‘niet van hier’ en krijgt niet zomaar toegang tot de levens van de echte Limburgers.

- Behalve het gevoel van achtergesteld zijn is er zeker ook **trots** op de provincie. Limburgers koesteren hun natuurschoon, hun culturele gebruiken zoals carnaval, hun harmonie en hun schutterij, hun unieke heuvellandschap en hun eigen taal. Ze zouden liefst zien dat die taal ook als een officiële taal wordt erkend. Ook hun karakteristieke eten zoals ‘knien in ‘t zuur’, ‘Limburgs zourvleisj’ en de vlaaien worden gekoesterd. Het is tekenend dat buiten de provincie geen vlaaien mogen gemaakt met de naam ‘Limburgse vlaai’.

Doelstellingen

Doelstellingen van Stichting Dienen in Zuid zijn:

1. Het **bevorderen van de leefbaarheid**. Als blijkt dat mensen moeite ervaren op één van de levensgebieden, zullen onze projecten er op gericht zijn hen daarin bij te staan en zo mogelijk verandering aan te brengen.
2. Het **bevorderen van de sociale cohesie**. In kwetsbare buurten is de eenzaamheid vaak hoog. Door het vormen van krachtige gemeenschappen die open staan voor wijkbewoners zal de sociale cohesie toenemen.
3. Het **ondersteunen van kwetsbare mensen**. Hierbij denken we aan kinderen, jongeren en gezinnen die in een moeilijke situatie zijn; we zullen daarbij echter de ouderen niet uit het oog verliezen. De toegenomen vergrijzing maakt dat juist ouderen ook kwetsbaar zijn.
4. Het **toeleiden van mensen tot de arbeidsmarkt**. Bij onze ontmoetingsplekken zal de mogelijkheid zijn om semi-professioneel vrijwilligerswerk te doen waar mensen kunnen oefenen in een ontspannen setting. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt kunnen hier zelfvertrouwen en vaardigheden ontwikkelen.

Aanpak

De aanpak in projecten van Dienen in Zuid is samen te vatten in een aantal werkwoorden. Ze laten een structuur zien die overigens flexibel moet zijn omdat elke context weer anders is.

We beginnen met **signaleren**. Het is belangrijk om te starten met een specifieke contextanalyse van de stad, de buurt, het dorp waar het project zal worden opgestart. Wat voor mensen wonen daar? Wat gaat hen goed af? Welke problemen ervaren ze? Hoe kijken ze zelf naar mogelijke oplossingen? Wat kan naar hun mening de toegevoegde waarde zijn van Dienen in Zuid?

Als de problemen gesignaleerd zijn, willen we graag **samenkomen** met mensen om hen te betrekken en vertrouwen te winnen. We vinden het belangrijk dat de bewoners zelf een rol spelen in het opzetten en uitvoeren van de projecten en willen daarover graag met hen om de tafel. Participatie is voor ons een sleutelwoord.

Als we mensen hebben leren kennen, willen we ze graag verbinden aan ons project. Dat doen we door hen samen te brengen. Een groot voordeel is dat er zo cohesie ontstaat in de buurt. Mensen ontmoeten elkaar in een ongedwongen setting en kunnen nieuwe contacten opdoen. Ons verlangen is dat mensen uit allerlei achtergronden elkaar vinden op onze plekken.

De activiteiten zullen er op gericht zijn om mensen te **versterken**. Dit kan heel breed worden opgevat, afhankelijk van de behoeften die er zijn. Als mensen de taal niet voldoende spreken, kunnen taallessen worden gegeven. Ook denken we aan huiswerkbegeleiding, computerhulp, inloopspreekuren voor hulp bij formulieren etcetera.

Als de levens van mensen versterkt zijn, is de volgende stap om hen te **stimuleren** om zich op hun beurt in te zetten voor anderen. Ons ideaal is bereikt als mensen niet alleen geholpen willen worden, maar zich daarna ook als vrijwilliger in willen zetten om anderen bij te staan. Het inzetten van hun eigen talenten zal ook weer bijdragen aan hun zelfvertrouwen.

Soms kun je mensen helpen maar is het dweilen met de kraan open omdat structuren verkeerd zijn. Waar mogelijk willen we graag **strijden** voor een eerlijke samenleving. Dat kan bijvoorbeeld door veel voorkomende problematiek aan te kaarten bij de plaatselijke overheid en samen te zoeken naar een structurele oplossing.

Het is goed om niet alleen resultaten te bereiken, maar ze ook **samen te vieren**. Dit vergroot het zelfvertrouwen en de dankbaarheid, helpt anderen om mee te gaan doen en zorgt voor verlangen om met elkaar te streven naar nieuwe successen. Het zal ook mensen aan het project binden, zodat ze zich ook op de langere termijn in zullen zetten.

Als een project loopt, is het belangrijk om te **spiegelen**. In een regelmatige evaluatie kijken we wat de successen en de geleerde lessen zijn en hoe we het project kunnen verbeteren. We zullen ook niet aarzelen om een project af te bouwen als het niet leidt tot het gewenste resultaat. Bij het spiegelen zullen we waar mogelijk ook deelnemers aan het project betrekken.

Activiteiten

De activiteiten die in een project worden uitgevoerd, zullen worden afgestemd op de omgeving zoals eerder beschreven. We denken aan de volgende mogelijkheden:

- **Deur aan deur acties.** Om mensen in het vizier te krijgen moeten we ze eerst ontmoeten. Een succesvolle actie kan zijn om met kleine cadeautjes deur aan deur te gaan en te zien hoe we in korte gesprekjes mensen aan ons project kunnen verbinden onder het motto: 'Wat kunnen we voor elkaar betekenen?'
- **Koffiemomenten.** Een ontspannen manier om elkaar te ontmoeten is door de deur open te zetten en koffie te schenken.

- **Maaltijden.** Het gaat een stap verder om deel te nemen aan een maaltijd; maar wat kan het mensen dicht bij elkaar brengen als ze aan dezelfde tafel zitten en een stuk gezelligheid en verbinding ervaren bij een buurtmaaltijd.
- **Maatjesproject.** Sommige mensen zijn moeilijk te bereiken of hebben andere redenen waarom ze niet naar een centrale plek kunnen komen. We hebben goede ervaringen met maatjesprojecten waarin wijkbewoners gekoppeld worden aan vrijwilligers die met hen boodschappen doen, koffiedrinken of gewoon langs gaan voor de gezelligheid.
- **Taalcursus.** Als er mensen met een migratie-achtergrond in de wijk leven, kan het goed zijn om een taalcursus op te zetten waarbij de nadruk ligt op conversatie. Op die manier helpen we mensen om te integreren in de samenleving.
- **Huiswerkbegeleiding.** In kwetsbare buurten hebben jongeren soms thuis te weinig stimulans om schoolwerk te maken. Ook kan het zijn dat er geen computer beschikbaar is. In zulke situaties kan huiswerkbegeleiding helpend zijn.
- **Duurzaamheid** is een gebied wat ook de nodige aandacht zal krijgen. Denk aan de verkoop van tweedehands kleding, een Repair Café en een voedselkastje.
- ... er zijn nog tal van andere acties te bedenken op grond van een specifieke contextanalyse.

Samenwerking

Stichting Dienen in Zuid wil graag samenwerken met andere partners in het werkveld voor afstemming, doorverwijzing, versterking en eventueel verdergaande samenwerking. We denken hierbij aan de volgende categorieën samenwerkingspartners:

- **Overheid.** We geloven dat de overheid mede verantwoordelijk is voor het welzijn van de burgers en willen graag samenwerken waar mogelijk. Dit kan door het beleid af te stemmen, door zo mogelijk subsidies te ontvangen en door samen te werken in specifieke gevallen waar mensen in nood zijn.
- **Welzijnsorganisaties.** Deze ontvangen subsidies van de overheid om het werk in de wijk te doen, maar vaak is de capaciteit beperkt. Graag werken we samen om de wijk te versterken, eventueel als 'onderaannemer' voor een deel van het werk.
- **Eerstelijns zorg zoals huisartsen en wijkteam.** Deze partners weten van onze projecten en kunnen naar ons doorverwijzen.
- **Hulporganisaties.** Er zijn gesprekken met het Leger des Heils, een organisatie die de intentie heeft uitgesproken om met ons samen te willen werken. Ook met Schuldhulpmaatje worden gesprekken gevoerd om samen te werken. Ook Agape zorg is een goede partner voor onze projecten. Met deze en dergelijke organisaties willen we graag optrekken om te kunnen doorverwijzen voor specifieke hulp en elkaar te versterken.
- **Scholen.** Als we met kinderen en jongeren werken, is het belangrijk om af te stemmen met scholen. Soms kunnen we gebruik maken van hun voorzieningen; vaak kunnen we aanvullend zijn door huiswerkbegeleiding, beroepsvoorbereiding, spelactiviteiten en creatieve activiteiten te bieden.
- **Partners in de wijk.** We werken graag samen met verenigingen in de buurt; denk hierbij aan een speeltuinvereniging, een volkstuinvereniging, een buurtkamer etc.

- **Fondsen.** Graag maken we gebruik van subsidies, maar ook van trajecten van capaciteitsopbouw die fondsen te bieden hebben. Graag nemen we deel aan meerjarige programma's om onze projecten uit te laten groeien tot volwassen organisaties.

Bestuursstructuur

De stichting Dienen in Zuid heeft op dit moment een bestuur op afstand. Het verlangen is om dit bestuur uit te breiden met capabele mensen uit Limburg, die de stichting op termijn kunnen gaan leiden. Ook dan zal het bestuur 'op afstand' blijven in de zin dat het eigenlijke werk op het grondvlak gebeurt. Met name in de fondsenwerving, het benoemen van personeel en het voeling houden met de projecten zal het bestuur actief zijn. De dagelijkse leiding van de projecten wordt overgedragen aan de werkers in de buurten.

Het bestuur van Dienen in Zuid doet het werk vrijwillig; er is geen bezoldiging maar wel worden de onkosten vergoed.

Meerjarenplanning

In de loop van 2026 zal een project in Sittard worden opgestart.

In 2027 volgen projecten in Heerlen en Maastricht.